

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Υπόθεση Αρ. 665/2010)

13 Οκτωβρίου 2011

[ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗΣ, Δικαστής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΑΡΔΟΥ, ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΒΙΩΣΑΣΑΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΣΑΡΔΟΥ

Αιτητή

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

Καθ'Ου η Αίτηση.

Δ. Στεφανίδης, για τον Αιτητή.

*Ε. Συμεωνίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, εκ μέρους του Γενικού
Εισαγγελέα, για τον Καθ'ου η Αίτηση.*

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗΣ, Δ.: Η προσφυγή αυτή έχει μακρά και επεισοδιακή ιστορία αφού αφορά φόρο κληρονομίας της περιουσίας της αποβιώσασας το

1999 μητέρας του Αιτητή και διαχειριστή της περιουσίας της. Αρχικώς επεβλήθη την 30.10.2008 φόρος κληρονομίας ύψους €65.784 επί καθαρής αξίας €390.000. Καθ'όσον ο Αιτητής υπέβαλε ένσταση, αυτή εξετάσθηκε και την 30.1.2009 εξεδόθη ειδοποίηση τροποποιημένης φορολογίας ύψους €27.937 επί καθαρής αξίας €230.991. Ούτε αυτή ικανοποίησε τον Αιτητή, ο οποίος έθεσε εκ νέου τις απόψεις του ενώπιον του Εφόρου. Ο Έφορος, με νέα ειδοποίηση τροποποιημένης φορολογίας την 6.2.2009, επέβαλε φόρο €35.870 επί της ίδιας καθαρής αξίας και πάλι €230.991, με την αύξηση να προκύπτει ως εκ του ότι τη φορά αυτή δεν έγινε η έκπτωση των €7.933 για σύννομη κληρονομική διαδοχή που είχε γίνει με την προηγούμενη ειδοποίηση αφού δεν ικανοποιείτο η σχετική πρόνοια του Νόμου. Κατά της φορολογίας αυτής κατεχωρήθη η προσφυγή 396/2009 η οποία όμως στη συνέχεια απεσύρθη καταστάσα άνευ αντικειμένου όταν, μετά από επανεξέταση, την 15.3.2010 εξεδόθη νέα ειδοποίηση τροποποιημένης φορολογίας €28.913 επί καθαρής αξίας €200.736. Κατά της φορολογίας αυτής κατεχωρήθη η ενώπιον μου προσφυγή.

Κρίσιμη είναι βεβαίως η επιστολή του Εφόρου ημερομηνίας 12.3.2010 με την οποία πληροφόρησε εκτενώς τον Αιτητή για την απόφαση του και η σχετική έκθεση εκτίμησης. Από την έκθεση εκτίμησης στην οποία

παρατίθενται σε μία στήλη οι εκτιμήσεις του εκτελεστή (Αιτητή) για κάθε στοιχείο και σε άλλη στήλη οι εκτιμήσεις του Εφόρου, προκύπτει σε ποία στοιχεία υπάρχει διάσταση μεταξύ των μερών.

1. Ποσό £500 που αφορά χρεόγραφα, το οποίο αναφέρει ο Έφορος αλλά δεν αναφέρει ο Αιτητής. Κατά τις διευκρινίσεις ο Αιτητής εδέχθη το ποσό αυτό και έτσι το θέμα δεν θα με απασχολήσει περαιτέρω.
2. Ποσό £10.010 που αφορά κατάθεση εξωτερικού, το οποίο αναφέρει ο Έφορος αλλά δεν αναφέρει ο Αιτητής. Κατά τις διευκρινίσεις ο Αιτητής δεν αμφισβήτησε το ποσό αυτό, το οποίο και εν πάση περιπτώσει δικαιολογείται από τα Κυανά 109(α)(δ)(ε) στο φάκελο τα οποία αποτελούν επιστολή της αποβιώσασας στην Τράπεζα και επιστολές της Τράπεζας προς την αποβιώσασα και τον Αιτητή. Ούτε αυτό το στοιχείο λοιπόν θα με απασχολήσει περαιτέρω.
3. Τα ίδια ισχύουν ως προς δύο δωρεές £10.010 εκάστη σε λογαριασμό εξωτερικού, τις οποίες αναφέρει ο Έφορος αλλά δεν αναφέρει ο Αιτητής. Κατά τις διευκρινίσεις και πάλι ο Αιτητής δεν

αμφισβήτησε τις δωρεές και τα ποσά αυτά, τα οποία επίσης βεβαιώνονται από τα Κυανά 109(α)(δ)(ε) αφού αφορούν τον ίδιο λογαριασμό. Ούτε με αυτό το στοιχείο θα ασχοληθώ λοιπόν περαιτέρω.

4. Δύο ποσά £8.875 έκαστο που αφορούν την αξία μετοχών που δωρήθηκαν από την αποβιώσασα, τα οποία αναφέρει ο Έφορος αλλά δεν αναφέρει ο Αιτητής. Κατά τις διευκρινίσεις όμως οι δωρεές και αυτά τα ποσά δεν αμφισβητήθηκαν από τον Αιτητή ο οποίος, όπως εφάνη, απλώς εθεωρούσε άδικο να φορολογηθεί η περιουσία αφού οι μετοχές μειώθηκαν μετά σε αξία. Από το Κυανούν 113 προκύπτει ότι δεν υπήρξε λανθασμένη προσέγγιση ως προς τον υπολογισμό της αξίας των μετοχών κατά τον κρίσιμο χρόνο και ως εκ τούτου ούτε αυτό το στοιχείο θα με απασχολήσει περαιτέρω.
5. Έκπτωση για κατοικία. Κατά τις διευκρινίσεις ο Αιτητής συμφώνησε με τη δοθείσα έκπτωση και έτσι δεν υφίσταται πλέον θέμα ούτε ως προς αυτό το στοιχείο.

6. Εγγύηση δανείων προς Αιτητή. Ο Αιτητής ανέφερε το ποσό των £58.750, αντιπροσωπεύον εγγύηση της αποβιώσασας για δάνειά του, ως αφαιρετέο, ενώ ο Έφορος αναγνώρισε μόνο το ποσό των £18.000 προς τούτο. Όπως προέκυψε όμως κατά τις διευκρινίσεις, ο Αιτητής είχε περιλάβει στον υπολογισμό του και εγγύηση του προαποβιώσαντος της μητέρας του πατέρα του, η οποία εθεωρούσε θα έπρεπε να μεταφέρετο κατά κληρονομική αναλογία στη μητέρα του. Η εγγύηση όμως εκείνη δεν μεταφέρετο στην μητέρα αλλά στην περιουσία του πατέρα και είναι στα πλαίσια της διαχείρισης της περιουσίας εκείνου που θα ήταν αφαιρετέα. Από τα Κυανά 114, 115 και 116 προκύπτει σαφώς ότι η μόνη εγγύηση της μητέρας ήταν η εν λόγω ανερχόμενη σε £18.000, ποσό που μάλιστα περιλάμβανε και πρόνοια τόκων. Και αυτό το θέμα λοιπόν δεν θα με απασχολήσει περαιτέρω.

Το μόνο θέμα στο οποίο τελικά φαίνεται να υφίσταται διάσταση είναι το θέμα της αξίας των ακινήτων που εδωρήθησαν στον αιτητή και στον αδελφό του από τη μητέρα τους. Στην έκθεση εκτίμησης η αξία των ακινήτων αναφέρεται η ίδια και από τον Αιτητή και από τον Έφορο - £78.375 για το μερίδιο του Αιτητή και £78.375 για το μερίδιο του αδελφού του (σύνολο

£156.750). Ο Αιτητής όμως, όπως αναφέρθηκε κατά τις διευκρινίσεις, δεν περιέλαβε στην εκτίμησή του εκπτώσεις λόγω μεριδίων και άλλες που ο Έφορος είχε περιλάβει για να καταλήξει στο ίδιο ποσό, που ήταν ουσιαστικά το ποσό που είχε δηλώσει ο Αιτητής και έτσι έγινε αποδεκτό από τον Έφορο. Τα ίδια ισχύουν ως προς την αξία του κληρονομικού μεριδίου της αποβιώσασας σε ακίνητα από τον προαποβιώσαντα της σύζυγο, εκτιμηθέν από τον Αιτητή σε £144.000 και από τον Έφορο σε £144.417. Να σημειώσω ότι στους καταλόγους ακινήτων που ο Αιτητής είχε υποβάλει ανέφερε τα εν λόγω ποσά των £156.750 και £144.417.

Στην αγόρευσή του ο Αιτητής αμφισβητεί την ορθότητα της εκτίμησης του Εφόρου. Μη αναφερόμενος στο θέμα του μεριδίου, περιορίζεται στην εισήγηση ότι η αφαίρεση του 5% που έκανε ο Έφορος ως προς τα δωρηθέντα ακίνητα λόγω διαφοράς της ημερομηνίας θανάτου από την ημερομηνία δωρεάς (περίπου πέντε μήνες), ήταν πολύ μικρή και θα έπρεπε να ήταν 12.6%. Η εισήγηση αυτή όμως είναι χωρίς έρεισμα. Κατ'αρχάς, ο Αιτητής εδεδεσμεύετο από την εκτίμηση που ο ίδιος είχε υποβάλει και δεν μπορεί τώρα να ακούεται να λέγει ότι ο εκτιμητής του δεν είχε κάνει πρόνοια για έκπτωση λόγω μεριδίου, όταν μάλιστα στην εκτίμησή του ρητώς γίνετο αναφορά σε μερίδια. Αλλά ούτε και καταδεικνύει ο Αιτητής

ότι η ίδια η αρχική εκτίμηση του Εφόρου (£173.282) ήταν λανθασμένη και ασφαλώς ο Έφορος δεν ήταν υπόχρεος να δεχθεί την εκτίμηση του Αιτητή, όπως αξιώνει ο Αιτητής. Ως προς το 5% αντί 12.6%, ο Αιτητής δεν προσδιορίζει οποιοδήποτε στοιχείο που να δείχνει ότι για τους πέντε μήνες μεταξύ δωρεάς και θανάτου η έκπτωση θα έπρεπε να ήταν καν μεγαλύτερη, και ασφαλώς δεν καταδεικνύει ότι το ποσοστό που υιοθέτησε ο Έφορος ήταν έξω από τα όρια της ορθής κρίσης του. Να πω μάλιστα ότι η έκπτωση που ουσιαστικά έκανε ο Έφορος, ως ένδειξη πρόθεσης λογικής διευθέτησης όπως αναφέρει, τελικά δεν ήταν 5% αλλά 10%, μειώνοντας δηλαδή την εκτιμηθείσα αξία από £173.282 σε £156.750.

Ως προς την αξία του κληρονομικού μεριδίου της αποβιώσασας από τον προαποβιώσαντα σύζυγό της, ο Αιτητής λέγει και πάλι ότι ο Έφορος έλαβε υπόψη του εκπτώσεις 10% λόγω μεριδίου και 5% λόγω διαφοράς των ημερομηνιών θανάτου και δωρεάς, που ο εκτιμητής του Αιτητή δεν είχε λάβει υπόψη. Ισχύουν τα ίδια ως προς τη δεσμευτικότητα για τον Αιτητή της εκτίμησης του δικού του εκτιμητή, αφού μάλιστα και πάλι η εκτίμηση αναφέρετο σε μερίδια, και ως προς το ότι ουδέν στοιχείο υπάρχει που να ανατρέπει τη νομιμότητα της εκτίμησης του Εφόρου, όπως και ως προς το εύλογο του 5%. Να λεχθεί δε και εδώ ότι η έκπτωση που έκανε τελικά ο

Έφορος ήταν της τάξης του 14%, αποδεχόμενος την εκτίμηση του Αιτητή ως ένδειξη πρόθεσης λογικής διευθέτησης.

Ο Αιτητής εγείρει και θέμα καθυστέρησης διεκπεραίωσης της διαχείρισης. Όπως όμως υποδεικνύει η Δημοκρατία, η καθυστέρηση, από την 29.11.1999 που ο Αιτητής υπέβαλε τη δήλωση περιουσίας μέχρι την 30.10.2008 που επεβλήθη η πρώτη φορολογία, οφείλετο στο ότι ο ίδιος ο Αιτητής δεν είχε διευθετήσει όλες τις φορολογικές υποχρεώσεις της αποβιώσασας όπως είχε κληθεί να κάνει από την 14.2.2000.

Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Ο Αιτητής θα καταβάλει €1000 έξοδα στη Δημοκρατία.

Δ. Χατζηχαμπής, Δ.

/ΚΧ"Π